

Naturen på Sletterhage

Øst for Sletterhage Fyr finder man et spændende naturområde ud mod Lushage og Burs Klint, som er karakteriseret ved et bølgende morænelandskab med dødishuller i baglandet og stejle skrænter ned mod havet. Sydspidsen af Helgenæs hører til et af de tørreste områder i Danmark. Nedbørsmængden er blot ca. 500 mm om året, og der er mange solskinstimer. Dette betyder, at vegetationen er speciel på dette sted med en flora af mange planter, som tåler tørke. I området findes desuden mange forskellige insekter, som kræver varme; bl.a. findes her ca. 40 forskellige sommerfuglearter, ligesom Danmarks eneste fugleedderkop lever inde i skrænterne.

Sletterhage Fyrs Venner

Sletterhage Fyrs Venner er en forening, der har som formål at forestå aktiviteter i og omkring Sletterhage Fyr, som i dag ejes af Skov- og Naturstyrelsen Kronjylland, og at sikre offentlig adgang til fyrets bygninger. Foreningen arbejder tillige med at skabe interessante og udviklende permanente udstillinger i fyrets lokalteter. Foreningens medlemmer har ansvaret for, at fyrets bygninger og udstillinger samt selve fyrtårnet holdes åbent for publikum.

Personer og familier med interesse for Sletterhage Fyr, kan blive medlem af foreningen, ligesom foreninger, organisationer og firmaer kan optages på et foreningsmedlemskab.

Som medlem af foreningen har man gratis adgang med 1 ledsager til fyrets udstillinger samt til tårnet.

Medlemskab koster

- 100 kr. for enkeltpersoner og
- 200 kr. for en husstand (2 voksne + børn)

Medlemskab tegnes ved at indbetale beløbet til

Vistoft Sparekasse

Reg.nr.: 9358 — Konto nr.: 53903.

eller benytte girokortet, som fås hos vagten i fyrtårnet

Åbningstider:

Kl. 14.00 — 16.00 på

lørdage og søndage samt

helligdage og skoleferier

(lukket fra uge 43 til uge 13)

Sletterhage Fyrs Venner

Helgenæs

Sletterhage Fyr, Sletterhagevej 59, 8420 Knebel.

Email: post@sletterhagefyr.dk

www.sletterhagefyr.dk

Sponsor:

Vistoft Sparekasse

... den hyggelige sparekasse

Knebel Bygade 21a - 8420 Knebel - Telefon 86 35 12 34
www.vistoft-sparekasse.dk - mail@vistoft-sparekasse.dk

Finansieret af EU og Fødevareministeriet

Sletterhage Fyr

Sletterhage Fyrs Venner

www.sletterhagefyr.dk

Sletterhage Fyr

Det første fyr på Sletterhage blev etableret af Århus Kommune i 1872. Fyret var et fast hvidt fyr, som skulle lede skibe sikkert til og fra Århus. Århus Havn betalte en opsynsmand på stedet.

Dette fyr blev nedlagt i 1894, og ca. 300 meter længere mod vest blev det eksisterende fyr samme år bygget på den nuværende placering under ledelse af fyringeniør J. S. Fleischer. Byggeåret fremgår af et skjold med Christian IX's navnetræk og årstallet på østsiden af tårnet.

Betontårnet er 16 meter højt og lampen sidder en ekstra meter højere, så flammehøjden er 17 meter. Fyret har en lysevne på 16 sømil, eller små tredive

kilometer. Hvis ikke jorden var rund, kunne man se fyret endnu længere væk, men tredive kilometer er rigeligt i det snævre farvand.

I begyndelsen havde fyret petroleumslamper, men i 1905 blev der indført en glødenetsbrænder - som i en blæselampe - hvilket gav et meget kraftigere lys.

Oprindeligt var fyrlampen udstyret med persienner, der kunne åbnes og lukkes, så fyret blinkede. Persiennerne blev trukket af et urværk og et lod, der kunne hejses op gennem tårnet lige som på et kæmpemæssigt bornholmerur. Uret skulle trækkes op hver fjerde time, når fyret var i drift. Det har sikkert været en lettelse for fyrmesteren, da fyret blev elektrisk, og persiennerne blev drevet af et elektrisk ur. Nu om dage er det selve lampen - en 600 watts halogenpære, der blinker ved at tænde og slukke.

Sikker kurs mod Århus Havn

Fyret på Helgenæs er et vinkelfyr. Det betyder, at fyret lyser med forskellig farve i forskellige retninger for at vise den søfarende, hvor skibet befinder sig i forhold til fyret. Lyset kan være rødt, hvidt og grønt. Hvis man fra søen ser et hvidt lys fra fyret, er man i den midterste sektor, hvor kursen er sikker. Rød og grøn sektor betyder, at man er for langt mod enten bagbord eller styrbord.

De to hvide sektorer i lyset fra Sletterhage Fyr viser 115 grader, som er kursen mod Århus Havn, og 295 grader, som er den sikre kurs ud i Kattegat.

Syv til otte tusinde skibspassager årligt

Sletterhage Fyr har stadig betydning for skibstrafikken. Som pejlemærke og vartegn om dagen og som en uafhængig visuel kontrol på de elektroniske navigationsmidler om natten.

Århus havn har de senere år haft mellem syv og otte tusinde anløb om året. Næsten alle disse skibe passerer farvandet mellem Sletterhage og Samsø. Der er 40 - 50 meter dybt vand lige ud for Sletterhage, så de store skibe kan passere tæt under land.

I den lille bygning ved siden af fyret var der frem til

1985 en udkikspost, hvor man observerede og meldte skibspassager til Søværnets Operative Kommando som led i den almindelige overvågning af de danske farvande.

Sletterhage og Tyskertårnet

Under 2. verdenskrig havde Sletterhage stor strategisk betydning for den tyske værnemagts forsvar af Århus og det sydlige Kattegat. Derfor opførte man et observationstårn ca. 800 m øst for Sletterhage Fyr — i dag kaldet Tyskertårnet. Herfra kunne den tyske værnemagt ved hjælp af radar og visuel observation holde øje med søtrafikken i Kattegat, ligesom man kunne observere bombefly på vej ind mod Århus og nå at varsko flakskytset på Århus Havn.